

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 1. De non alienandis rebus Eccles.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

nulla, *Zuivrag. Cum detestabile De simonia.*
Item pure, id est sine conditione, sine pacto,
non alternatiue, *can. Quam pio 1. q. 2. c. fin. sup. De
pactis c. 2. De elect. in 6.* quia talia quoque re-
soluunt simoniam. Item sine modo, quia hic
accedit prohibitæ conditioni, *c. Verum 4. inf. de
condit. appositis.*

7. Item in perpetuum seu ad vitam collata-
ri, non verò ad tempus, *c. unico juncta Glos. in V.
parpetuis de capellis Monach. in 6. Rebuff. de re-
quisitis ad collationem num. 13.* Vicarius tamen
vel Oeconomus ad tempus dari solet, *c. Cum
cor. 4. sup. De officio Ordinarii.* Beneficium etiam
curatum dare potest Episcopus in commendam
ad sex menses, *c. Nemo 15. de elect. in 6.* & talis
Commendatarius non dicitur verus Prælatus
vel curatus, sed Depositarus & Procurator;
nec fructus facit suos, sed eos colligere, & in
necessitates Ecclesiæ, dispensare potest, *Glos.
in d. c. Nemo in V. Commendare.* At verò bene-
ficia simplicia etiam ad vitam commendare
potest Episcopus, *c. Si consisteris 13. inf. de ac-
curat. quod & Pont. in maioribus beneficiis sæ-
pè facit.* Et talis Commendatarius dicitur verus
Prælatus; habet eandem auctoritatem &
potestatem iurisdictionis & administrationis,
quam habet obtinens beneficium in titulum; &
facit fructus suos, potestque uti baculo & mi-
tra, si hoc competat beneficio commutato ex
vili loci vel alla ratione, *Piasec. d. loco num. 40.
& 41.* Datur etiam beneficium ad tempus,
quando datur coadiutor ægroti, seni, illiterato,
c. penult. & sup. De Clerico ægrotante; ubi vide,
& quæ lib. 1. ad Tit. de officio & potest. Vicarii §. 7.
de Coadiutore diximus

8. Potest etiam fieri collatio sub conditione
quæ ipso iure vel statuto, vel fundatione, in-
stitutione, aut consuetudine legitima inest,
sæc modo exprimat, quo inest, cum condi-
tio, quæ sui natura inest, non efficiat contra-
ctum conditionalem: veluti si parochiale be-
neficium conferatur alicui sub conditione, ut
aliud simile deponatur residat: vel sub con-
ditione, si vacet, sit dignus, *Glos. in cap. 2. De e-
lect. in 6. in V. incursa Rebuffus de requisitis ad col-
lationem num. 2. Piasec. d. loco n. 37. in fine.* Si-
militer valet presentatio, non modò alterna-
tiua, sed etiam conditionalis, incerta, dubia

& obscura, dummodò intra tempus, quod da-
tur ad præsentandum, conditio purificetur: in-
certitudo, dubietas & obscuritas tollatur.

9. Ad hæc conferri debet beneficium libere,
id est, non per metum, non per vim, *cap. 2. Ad
aures sup. De his que vi metusque causa sunt:* quia
collatio est quædam donatio, quæ liberaliter
fit.

10. Denique non subreptiue aut obreptiue, si
fiat à Papa, vel ejus Legato, sub pœna nullita-
tis, *c. Cum adeo sup. De re judicata.* Nam collatio
Ordinarii, qui motu proprio & Ecclesiis, non
personis, uti Pontifex & Legatus ejus, provi-
det, non potest impugnari subreptionis, *c. Cle-
ment. 2. de officio Ordinarii.*

TITULUS XIII.

De rebus Ecclesiæ alienandis vel non.

§. I.

De non alienandis rebus Ecclesiæ.

1. Clericis omnibus prohibita alienatio rerum Ec-
clesiasticarum.
2. Episcopus tenetur facere inventarium bonorum
sua Ecclesia.
3. Et jurare de non alienando.
4. Nomine alienationis quid hic intelligatur.
5. Etiam jura alienari nequeunt.
6. Pœna alienantium res Ecclesia.

DE collatione præbendarum ac beneficio-
rum, & modis, quibus ea fieri debet, fac-
tis superque dictum est. Deinceps videa-
mus, quid juris Clerici in beneficiis suis, &
maximè in rebus Ecclesiæ & bonis benefi-
ciorum suorum habeant, potissimum circa
alienationem talium bonorum. Inscriptio
vero Tit. hujus duplex membrum habet,
De alienandis rebus Ecclesiæ, vel non alienan-
dis.

1. Quod ad secundum hoc attinet, aliena-

rio ista à sacris Canonibus vetita est Clericis, *totò hoc tit. in 6. Clement. & Extravag.* Non tantum simplicibus, sed etiam Prælaris, Episcopis & Archiepiscopis, *e. Si quis presbyterorum 6. e. Ad audientiam 9. hoc t. & multò magis laicis, id est, Regibus & Principibus, in quorum territorio res tales sitæ sunt, e. 2. h. t. non tantum in extraneum vel laicum, verum etiam in aliam Ecclesiam, vel personam Ecclesiasticam, e. 1. h. t. Ea ratione, quod bona Ecclesiæ sint in dominio ipsius Ecclesiæ, non Clericorum, qui ante distributionem & applicationem, sibi legitimè factam, sunt tantum administratores & procuratores, *can. Si privatum ult. xii. q. 1. qui nequeunt, donare seu remittere, e. 2. inf. De donat. l. Filius fam. D. eod. tit. l. contra iuris 28. §. 2. l. Imperatores 37. D. De pactu. l. Pactum curatoria 22. Cod. De pactis l. Praes 12. Cod. de transact. Gaz. de benef. p. 3. e. 3. n. 46. Unde neque Episcopus, vel alius Clericus, sibi ea bona usurpare potest, *d. can. Si privatum, can. Monemus xii. q. 2. sed custodire tenetur, & vel cum vitæ periculo defendere, can. Conventior 12. junctâ Glo. in V. pro altaribus xxii. qu. 8.***

2. Tenetur item Episcopus curare fieri repertorium seu inventarium omnium donorum & jurium suæ Ecclesiæ & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum suæ diocesis, & construi archivum, in quo hujusmodi jura deponantur & adservantur. *Piafec. 2. p. 6. 5. art. 2. n. 2. ubi refert de archivo in Ecclesia Cathedrali construendo emanasse Constit. à Sixto V. incip. Provida, publicatam Romæ anno 1587. die 8. Junii.*

3. Soletque Episcopus in promotione sua jurare in hæc verba: *Possessiones verò, ad mensam meam pertinentes non vendam, neque donabo, neque impignorabo, neque de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo etiam cum consensu Capituli Ecclesiæ mee, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem de venero, pœnas in quadam super hoc edita Constitutione contentas, eo ipso incurere volo &c.* *Piafec. d. loco num. 5.*

4. Nomine autem alienationis licet propriè veniat omnia actus, per quem transfertur rei dominium, hic tamen id latius sumitur, ut contineat donationem, venditionem, permutationem, emphyteusim, infeudationem, usumfructum, hypothecam, locationem ad longum tempus, *Nulli 5. §. alienationis h. tit. l. ult.*

C. De reb. alienis non alienan. Hæredis item institutionem, legatum, fideicommissum, *e. 1. Cum in officio cum duobus. leg. sup. De transact.* etiam transactionem, quando per eam res traditur: secus, quando per eam res tenetur, *Rebuff. in compendio alienationis rerum Ecclesiæ 2. Imo & juxta Extravagantem Ambrosiana h. t. in communibus, locationem ultra triennium quando scilicet res quotannis dat fructum. Alioquin si res alternis annis dumtaxat fructum ferat, potest locari ad sexennium: sicut &, quando quis est conditionis, ut non nisi quolibet triennio ea fructus percipiatur, ad novennium, *Covarr. Variar. resol. cap. 16. n. 6.**

5. Sed nec jura, actiones vel nomina debitorum alienari permittuntur, *Abbas in d. e. Nulli n. 9. h. t. Neque etiam servitus aliqua de novo Ecclesiæ imponi potest. Piafec. d. loco n. 2.*

6. Quòd si Clericus, vel etiam Prælati, non obstante hac prohibitione, alienaverit res Ecclesiæ suæ, ea alienatio ipso jure est nulla, & tam alienans, quam qui accepit, nisi mox restituat res una cum fructibus, excommunicatur, *Si quis hoc tit.* Et quilibet Clericus Ecclesiæ illius, cujus res est alienata, imò etiam ipse Prælati, qui alienavit rem, potest eam à quolibet possessore repetere, unà cum fructibus, perceptis à tempore alienationis, *d. e. Si quis.* Quia etiam emptor, licet fortè bona fide emperit, ignorans rem esse Ecclesiæ, cogitur eam restituere, non recepto ab Ecclesia, cujus ea res est, pretio, sicut & jure civili emptor rei alienæ, *l. Si mancipium Cod. De rei vindict.* Quia alienans rem meam, sine meo consensu, non potest mihi nocere & damno esse, *l. Non debet 74. D. De regulis juris.* Poterit tamen emptor bonæ fidei pretium repetere ab auctore suo, id est ab eo, à quo emit, *e. Ad audientiam 9. hoc tit.* At malæ fidei emptor, id est qui rem sibi venditam non ignoraverit esse Ecclesiæ, cogitur & rem restituere, & pretium, quod solvit, amittit; quod cedit non lucro venditoris, sed Ecclesiæ, cujus res alienata est, *l. Invenimus 14. §. 1. Cod. De sacrosanct. Ecclesiis.* Neque contraria consuetudo alienandi juvat alienationem, quia censetur irrationabilis, *Glo. in e. Cum Causa in V. prejudicati sup. de seni. & re judicata Piafec. d. loco num. 13.*